

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főér. 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hova az előfizetési és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	--

Vakáció.

Az iskolaügynek okos és mély belátású mívelője lehetett, aki megteremtette azt az intézményt, hogy az oktatás és tanulás az esztendőnek két-három hónapjain át szüneteljen. Egészen általános tapasztalatból fakadt ez az intézmény: abból, hogy a szellemi munkában, sőt talán még jobban szükséges a pihenő, mint a testi munkában. A munka bizonyos mennyiségének elvégzésével az izmok elernyednek és fölmondják a szolgálatot; viszont a szellemi munka bizonyos mennyiségének lerovásával az idegek ernyednek el és az agy szüneti be a működést.

Ezért kell a nevelésben is szünetet tartani és az elpetyhüdt agyat és idegzetet meg a lehangolt kedélyt friss levegővel, mozgással és hevesrel felfrísíteni.

Nálunk az iskolák be vannak rendezkedve erre az egészségügyi szünetre. Épp a legforóbb hónapokatszentelik az iskolák a pihenésnek, az esztendőnek azt az idejét, mikor a szabad természet legcsábítóbb, mikor a négy fal között ülni a fitalságnak valóságos rabság. Csak

itt-ott divatozik még az az oktan rendszer, hogy a kis deákot és a nagy deákot atulbuzgó profeszernég a vakációra is ellátja munkával, de a mióta kivált Csáky Albin gróf minisztersége óta az iskolák a testi nevelést is fontosnak tartják és amióta Wlasics miniszter üdvös rendelkezései folytán az iskolák a test felfrisítésére is gondolnak, az ilyen vakációs leczkék a kivételek közé tartoznak. Manapság — szerencsére — a nevelésügyben már meghonosodott az a modern felfogás, hogy a nevelés nemcsak könyveknek beemléztetéséből áll, hanem lényeges alkatrésze a testnek fejlesztése és frisségben tartása. Mivelhogy azt az álláspontot a mai nevelésügy túlhaladta, hogy a tanítás amolyan görög peripatétikus módon történjék, gondoskodni kellett, hogy ha a test kultiválása a tanítással együtt nem történhetik, akkor történjék legalább mellette. Torna, iskolai játékok, korcsolyázás, kirándulások, mind segítői az oktatásnak és az oktatás csak e segítő módokkal együtt mondható nevelésnek.

E segítő mód a szünettartás is. A szülőknek feladata gondoskodni,

hogy a szünet hasznosan teljék el. De sajnos, számos szülő e hasznos eitöltés alatt olyan valamit ért, hogy a szünet tulajdonképp folytatása legyen a munkában lelt esztendőnek; némely szülő egész programot csinál arra, hogy milyen hasznos foglalkozásra kényszerítse gyermekét a szünet alatt. A szülőknek is elkelne ily valami gróf Csáky Albin-féle reformátor és egyéb Wlasics miniszter jellegű intézkedő, akik rávigyék a szülőket arra a meggyőződésre, hogy az a kevés idő, a melyet az iskola a tanulóknak meghagy, legyen tanulók ideje, melyet töltsenek el a tanulók ifjúságuk elevevényével, kedélyük frissességével, minden iskolai vagy nevelési nyügtől menten. A kis deák játszadozzék, pajtáskodjék ilyenkor, a nagyobb társalogjon; sétáljon, ránduljon ki, szórakozzék, a kis deák pedig már elég érett rá, az, ha teheti, szálljon ki a világba s szerezen magának tapasztalatot, emberismeretet és önállóságot.

Kiváltképp ez utóbbit, mert gyakorta figyelembe sem veszik a nevelők és oktatók, hogy az önállóságot a gyermek csak akkor szerzi meg, ha magára is hagyják. Egy

TARCSA

Beszélgetés az ördöggel.

Irta: Gyulai Farkas.

Éjfél után lehetett, mikor erős csöngetés ébresztett föl.

A falon lévő telefon csilingelt, de nem olyan vígan, mint máskor szokott, hanem bántóan, élesen, szintugy követelő, parancsoló erőszakkal. Ámulva néztem arrafelé: az egész kis gépet ködszerű, villogó kékes fény borította be, csöngettyűje fehéren izzó ragyogásban csörömpölt. Ismeretlen, kényszerítő hatalom szorított arra, hogy rögtön, sietve kérdjem:

— Ki az?

— Az ördög.

— Ne bolondozzék, kérem, menjen haza, aludja ki magát!

A falból kénköves lángok csaptak elő, a csengő ismét sivitva szólt, a telefon két halló-kagylója pedig fülemhez tapadt. Mély dermedtség szállott tagjaimba, moczcanni sem bírtam. Önkéntelenül da-dogtam:

— Tehát csakugyan te vagy Sátán?

— Ohó, kikérem magamnak, ne tegezzen engem, szólt egy ideges, vékony hang.

— Bocsánat! válaszoltam sértődötten, tessék megnézni bármelyik szindarabot, vagy drámai költeményt, melyben ön szerepel, önök mindenütt tegeződnek az emberrel.

— Igaz felelte, már csak azért is, mert ha az ember tegeződik valakivel, könnyebben kaparíthatja lelkét a karmai közé. De azóta ide is eljutott a *pesti művelt társalgó!* Fogalma sincs önnek arról, hogy ezek a mostani elkárhozottak milyen rossz erkölcsöket hoztak a pokolba! . . . Hová lett a régi kedélyes élet? . . . No, de nem azért jöttem ide. Önnel egy kis dolgom van. Igen sürgős.

— Mit akar kérem?

— Jöjjön a pokolba. Viszem!

— Miért menjek?

— A Sors a legutóbbi népszámlálás alkalmával önt nem vette föl alattvalói közé. Ön most gazdátlan és nekem jogom van önhöz bármely perczben, de csakis úgy, ha nem tud kimutatni valami számbavehető komoly okot, mely miatt ragaszkodnia kell életéhez. Ilyen ok pedig nem létezik, nem létezhetik.

— De édes jó ördögöm, ilyen hirtelen és egyszerre? Nem is számítottam rá? Nem is értem, hogyan lehet. Honnan beszél ön.

— Furcsa kérdés! A pokol első kezületéből.

— Mióta van a föld és a pokol közt egyenes összeköttetés?

— Mióta? Tudja-e, hogy miből áll az a vezeték, melyen át mi beszélünk és a mely összeköti önöket a pokollal?

— Sejtelmem sincs róla.

— Két női hajszálból; egy szőke és egy barna szálból.

— Ah!

— Látja, épen ebben van önöknek egy vezetes tévedésük.

— Hogyan?

— Majd később megmondom. De most ne vesztegessük az időt. Tudom, hogy nincs, nem lehet olyan ok, olyan óhajtásáról sem tudok, mely önt előlem elvonva, továbbra is a földön tartaná. A kakas se kukorékolna ön után, ha elviszem. Jöjjön tehát!

— Nem! . . . Nem! . . . Én élni akarok.

— Döre emberi fajzat! . . . Hiszen jobb dolga lesz ott alant, mint idefönt. Mi élvezet van a földön? (Szünet.) Gazdag akar lenni? Mi az, a mit pénzen vásárolhat? A kényelem? Nos, ez a pokolban is megvan. Oh, Dante óta nagy átalakulások történtek! Ön el fog ámulni, ha meglátja, mennyi pompás építkezés történt ott alant minálunk. Központi fűtés. A legújabb közegészségügyi kívánságok szerint való berendezések! . . . Higyje meg, hogy a mennyben még minden a régi, kényelmetlen! Semmi befektetést nem csinálnak odafönt. Ezért pang ott ugy az üzlet! . . . Dicsekvés nélkül legyen mondva, nálunk van aztán forgalom! . . . Itt a tőke! . . . Ide jöjjön a kinek csupán gazdagság kell!

— Nem akarok gazdag lenni.

— Nevetséges beszéd! Szinte vártam, hogy most egy vezércikkelyt szavaljon nekem a *munkáról*, melyet ön szolgálni akar, de nem a gazdagságért, hanem a kö-

kis nyári kirándulás jobban meggyarapítja egy ifju önállóságát, mint ha hónapokon át figyelmezteti és gyötri a nevelő valamely híres mondással, mely önállóságra biztat. És az önállóságnak, melyet a gyermek vagy az ifju így megszerez magának, nemcsak a gyermek maga veszi hasznát, hanem a nevelő is. Mert hiszen a nevelésnek épp az a célja és feladata, hogy az értelmet annyira kifejleszse, hogy a felserdült önállóan felléphessen és működhessen az életben. Ezt a célt százszorta könnyebben érheti el a nevelő, ha az önállóságot a gyermek önkéntelenül megszerezheti.

Mindezt talán nem volt cél szerűtlen elmondani most, mikor az iskolák kapui bezárulni készülnek, mikor a megfaragott iskolapadokban elkezdheti őrlő munkáját a szu, mikor a diák sereg tódulva ront ki az iskolák kapuin és torkig tudományyval betelten menekül messzire a komor falak közül, melyekben komoly ábrázatu, gyakorta szigorú tekintetű professzorok beszélnek évhosszant igen komoly dolgokról. Még a kinek szive és agya vágyva vágyódik is most menekül. Az ifju lélek, az ifju vér egy kis pezsdületre áhit, hogy azután, mikor a test és kedély is megkapta azt, ami a magáé, újból szinte bűnbánólag megtérjen azok közé a komor falak közé.

Szánjátok a most kezdődő két hónapot az ifjuságnak, a derűnek: ezzel az intéssel bocsáthatni a nyárnak a szülőket és a nevelőket és az oktatókat. Aki az iskolai szünetre egyéb programot is ad, az nem szereti az ifjuságot, annak nincsen jó szive. Mi büszkék vagyunk, hogy nekünk van.

Ad audiendum verbum. *)

A vármegyei közigazgatási bizottságnak mult esütörtökön tartott ülése folyamán a főispán hajdúja lép be a tanácskozó terembe, s halkán, sűgva, néhány szót vált az elnöklő főispánnal.

A főispán helyeslő bólintással bocsátja el szolgáját, s midőn az előadó jegyző referádája után kimondja a határozatot, a bizottsági tagokhoz fordulva, bocsánatot kér, hogy néhány percze kénytelen a tanácskozásokat felfüggeszteni, mert vendégei érkeztek, a kiket rögtön fogadnia kell.

Mi közben azonban az ajtó felé megy, újabb gondolata támad:

— Ha nem veszik rossz néven az urak, rövid látogatóra itt fogadnám talán a vendégeket.

— Kérem! Kérem! . . . Általános helyeslés. Feszült kíváncsiság.

A főispán felnyitja az ajtót, s kiszól:

— Kérem kedves főszolgabíró úr! . . . Méltóztassanak urak! . . .

S udvarias meghajlással lép a terembe Mátéffy Kálmán csongrádi főszolgabíró, utána pedig két magyar huszárkában, délcég magatartással Csongrád község ujonnan választott bírāja, Ludrovai Tóth István, Aradváros nyugalmazott mérnöke, szép magyaros arcu, hullámos bajszu, megnyerő alak, kit a főszolgabíró mutat be a főispánnak.

A főispán kézfogással üdvözi a főszolgabírót; a község érdemes bíróját azonban felvillanó szemekkel vizsgálja tetőtől talpig és vissza, majd elébe lép:

— Kivántam az urat bíró minőségében megismerni! Egy kérdésem van az úrhoz. Itt van kezemben az »Egyetértés«. Ebben a lapban, június 30-áról, a csongrádi községi tisztújítás napjáról keltezve, közölte egy sürgöny, mely Ludrovai Tóth István aláírással van ellátva, s Ugron Gábor képviselő úrhoz a következő szövegezéssel küldetett el: *Csendőrök a szavazó helyiséget megszállva tartják. A polgárok joga és élete fenyegetve van. Bánffy választásnak nézünk elébe. Kérünk sürgős intézkedést a belügyminiszternél* . . . Azt kérdezem az úrtól, öntől származik-e ez a távirat s magáéva teszi-e azt?

— Igenis méltóságos uram!

— Jól van! Tehát főszolgabíró úr, most önt kérdezem. Nyilt és határozott

*) A »Szentés és Vidéke« mai számából veszük e cikket.

telességért, a kenyérért! Csodálatos együgyűség! Ön becsüli a munkát? Ezt a szeszélyes, könyörtelen zsarnokot, mely leghívebb alattvalóit tartja a legsúlyosabb rablánczokon! Hát nem látja, hogy míg milliók munka mellett senyvednek, mások munka nélkül élvezik azt, a mit önök földiek élvezetnek neveznek és melynek elérésére, sőt izelésére hasztalan törnek magukat azok a milliók, kiket lenéznek a munka fölött állók, a gazdagok? . . . Ne szakítson félbe, látom, hogy megint egy frázist akar mondani, azt, hogy akik nem dolgoznak, azok nem *fölötte*, hanem alatta állanak a munkásnak. Jó. Tehát akkor a munka az önök minden fizikája ellenére legtöbbször a *fölötte állókra* nehezedik és őket nyomja agyon. Hogyan lehet az, ha igaz, mit ön hisz? . . . Jőjjön kérem velem, a pokolban nincs munka. Ott mindig ujságokat olvashat!

— Nem akarok a munka elől menekülni.

— Ej, hunczut! Tán csak nem egy kis *dicsőségre* fáj a foga? Haha! Tehát ezért akar ön élni és egy életen át munkában elkopni? Hát aztán, ha ennek a maszlagnak néhány morzsája, mely a nagyok és szerencsések asztaláról ön elé hull, osztályrésztül jut? . . . Vagy még jobban ingerli s akkor élete végéig éheznek utána, vagy pedig benő a feje lágya, már a morzsákból is jól lakik és be fogja látni, hogy milyen haszontalan dolog csak a miatt izzadni, hogy néhány fiatal, egy pár

jámor lélek ismerje a nevét s aztán ennek árán mihamarább elfeledjék, mikor is aztán majd ebédelhet elmúlt hirneve törmelékeiből.

— Jogom sincs dicsőségre gondolni. Nem számíthatok reá!

— Nos hát miért akar élni? feleljen kérem gyorsan, az én hivatalos óráim vége felé közeledik. Csak nem kívánja egy szegény ördögtől, hogy a hivatalos óráim túlis dolgozzék? Kérem hamar a választ, vagy menjünk!

— Jól van tisztelt ördög, megmondom önnek, hogy miért akarok még élni és mi az, mely miatt rögtön, készséggel nem rohanok önnel a pokol mélyébe: Tudom, hogy ezen a világon annyi a gyötrellem, hogy több, sokkal több odalenn sem lehet a pokolban. Némely embernek talán még több jut részül itt. És vajjon ki mondhatja el magáról, hogy ő nem ilyen ember, vagy nem lesz ilyen. . .

— Látja ez a beszéd tetszik nekem! Jőjjön hát!

— De mégis van valami, a mely miatt nem akarok most megválni az életől. Valaki. Egy édes, szelid, mosolygó kis leány. Ha az élet keserűséggel van tele, ott lesz az ő édes szava, boldogító szerelme. Két ragyogó szemében látom a boldogságot. És ha semmiért sem érdemes élni, egy leány igaz szerelméért, hűséges szivéért, gyöngéd szaváért, forró csókjáért — menyország a földi élet, melynek bajai, gyötrelmei ellen csak egyetlen be-

feletet várok! Igaz-e az, hogy ön a választás alkalmával a szavazóhelyiséget csendőrökkel megszállva tartotta? . . .

— Határozottan állítom, hogy — nem igaz. Tény csak az, hogy a nagymérvű izgatásokra való figyelemmel a szárnyparancsnokság által a községben csoportosított csendőrök közül, mint ezt más választások alkalmával is rendszeren tenni szoktam, öt-öt csendőrt állítottam a tanács-teremhez vezető folyosó két végére, azon célból, hogy midőn a jelölő közgyűlés határozatainak kihirdetésére a választók közé jövök, nagyobb csoportosulások által ténykedésben gátolva ne legyek. . . . Hogy a csendőrök pusztán *ezért* voltak ott, arról *magam a bíró úr* tehet tanubizonyoságot, a ki saját hiveivel és a Sima-féle vidéki deputátusokkal szabadon járt-kelt a folyosón és a községháza udvarán lévő nagy sokaság között föl és alá. . . .

— Hát a választók jogai és élete ellen miféle merényletet követtek el a csendőrök?

— Egyáltalán semmit. A választások egész folyamán, bár a legnagyobb inzultusoknak voltam kitéve, csendőri beavatkozást igénybe nem vettem. . . .

— Önt kérdem hát ismét bíró úr, mi igaz abból, hogy a csendőrök a szavazó helyiséget megszállva tartották?

— Hát . . . hát kérem szépen . . . ott álltak a folyosók végiben, aztán fegyver volt a vállukon . . . aztán meg szurony vala a fegyverekre tűzve!

— Igen? Ez volt hát a szavazó helyiség fegyveres megszállása? . . . No jó! . . . De hát kit akadályoztak meg a csendőrök, vagy bárki más, a választói jog gyakorlásában; s különösen kinek volt veszélyeztetve élete vagy személyes biztonsága bármiféle csendőri erőszak által!

— Hát kérem alásan . . . nem bántott ott senki bennünket . . . hanem hát . . . kérem alásan . . . olvastuk az ujságokban, hogy a csendőrök másutt fegyvert használtak, hát azt gondoltuk, hogy ez majd nálunk is úgy lesz . . . kérem alásan . . .

Vadnay főispánt most már végkép elhagyta a türelme.

— Hát kérem alásan . . . most már látom, hogy a mi ebben a sürgönyben írva van, az az első szótól az utolsóig bárgyu hazugság, a miből egy betű sem igaz! . . . Hát ha nevelésénél fogva, előbb viselt állásaiban, vagy jártában-keltében arról nem tudott az úr, hogy hazudni jellemetlenség, most mint községi bíró, jegyezze meg magának azt, hogy Cson-

vehetetlen sziklavárnak tartom a kis csendes családi fészket.

— Hahahahaha!

Az ördög hosszasan és nagyot kaczagott. Lenézés, gűny és káröröm, mind benne voltak rémes vihogásában.

— Haha! Most már rendben vagyunk atyafi; mondá elégedett hangon. Tehát ön ahhoz a fonálhoz kapaszkodik, melyen át most beszélünk: a női hajszállhoz? Mondtam, hogy ez köti össze a földet a pokollal. Most megmondhatom az önök tévedését is. Önök, legalább mig fiatalok, azt gondolják, hogy ez a szál a menybe vezet. Ez a tévedés! . . . »Mosolygó kis leány ragyogó szeme?« Maradjon csak ott kérem. . . . Ön már nem kell nekem! . . . Erősebb pokol várakozik önre így odafenn! . . . »Hűséges leányszív.« Haha! Majd lekivánczolok ön még *hűsölni* hozzám, de az ilyen ember aztán még az ördögnek sem kell!

Szólt és ismét csufondárosan kaczagott.

— Nem! . . . Nem hiszem . . . és én mégsem hiszem! . . . kiáltottam neki fájdalmas erővel. Így csak az ördög beszélhet. Nem hiszem! Nekem lesz igazam.

Még egyet kaczagott s azzal eltűnt. Erős illatot hagyott hátra.

grádvármegyében a köztisztviselőktől mindenütt, az egész vonalon, becsületes, nyílt őszinteséget, magyar emberhez egyedül illő komoly igazmondást, nem pedig hazudozásokat várunk! . . . Ön pedig főszolgabíró úr, tartsa kötelességének, hogy a közigazgatás tisztaságának ellenőrzése közben erre az úrra különös figyelemmel legyen s ha bírói állásában követne el hasonló hazudozásokat, egy percig se hagyja azt megtorlás nélkül! . . . Most Isten áldja főszolgabíró úr! . . . Önnek pedig ajánlom emlékezetébe a hallottakat s jövőre igazi becsületeséget várok el az úrtól! . . . Alászolgája! . . .

A gyűlésterem ajtaja bezárul.

A főispán székébe ereszkedik.

— Bocsánat uraim, hogy feltartóztattam Önöket . . . a felfüggesztett ülést újból megnyitom . . . kérem az árvaszéki elnök urat, sziveskedjék előadását megkezdeni! . . .

Mi közben azonban az elnök úr referál, az előszobában folytatása van az előbbi jelenetnek.

Ludrovai Tóth István bíró úr, Sima Ferenc és Hegyi Antal nagybecsületű barátja, a jog, törvény és igazság személyes megtestesülése, szabad levegőn érezvén magát, méltatlankodással tör ki az előszobában:

— Hát kérem alásan ez már mégis csak Isten ellen való véték . . . engem ide cizálnak mint egy suszterlegényt . . . és megszegyenitenek mint . . . mint egy rimát . . . no hát, ha maga az úr Isten hívat, még akkor se jövök én többet ide! . . .

Mátéffy főszolgabíró elérkezvénülve hallgatja a község fejének kifakadásait s szeliden kérleli a maradásra.

— Várjon legalább addig, míg felöltözöm, hiszen együtt jöttünk, menjünk vissza együtt! . . .

— Egy percig se várok!

— Legalább hát addig, míg jegyzőkönyvet veszek föl erről az iménti kijelentéséről! . . .

— Tessék! Én megyek Simához!

. . . És hogy most már Ludrovai Tóth István úr *nem hazudott*, arról többek között mi magunk is tanúbizonyságot tehetünk.

UJDONSÁGOK.

— **Hymen hír.** Ungváry József helybeli gyógyszerész a hét folyamán váltott jegyet Schvarz Rózsa kisasszonynyal Temesváron.

— **Furesa időjárás.** Rendes körülmények között benne volnánk a nyárban, de az időjárás egyáltalán azt akarja elbitetni, velünk, hogy tavasz, vagy ősz derekát éljük. Egy igazi meleg nyári nap még nem volt az idén. Ha egy kissé fölmelegszik, rögtön lehűti a levegőt a gyakori eső, mely ha dél előtt nem esik, dél után okvetlen megered. Innen van aztán, hogy a tiszai fürdő eddig föl nem állítatott, hanem most vétegett munka alá, hogy mire az idő teljesen nyárra fordul, kebelébe fogadhassa a fürdőző vendégeket. Egyébként várjuk a legjobbat, majd megembereli magát ez a furesa időjárás.

— **Kajtár Ilka felmentve.** Kajtár Ilka, hiszen ismerik olvasóink az esetet, azzal volt vádolva, hogy férjét megmérgezte. Kajtár Ilkának, azt is tudják olvasóink, nem első esete volt már ez, hogy bíróság elé került s valóságos tojástánczot járva az akasztófa körül, mindenkor felmentetett. Ez utóbbi esetben is a törvényszék és a tábla tizenöt évi fegyházzal sújtotta Kajtár Ilkát, de a kir. kuria ártatlannak találván, azonnal szabadlábra helyezte. Már a héten ide haza is volt s a piacon sétált fekete gyászban, természetesen, hogy megjelenésével nagy szenzációt keltett a piacon. Bűnügye röviden összefoglalva a következő: Kajtár Ilka férje évekként elelőtt mellhártya gyulladásban megbetegedett. Sokáig feküdt az ágyat, amíg egyszer az

arzenikum-mérgezés tünetei közt meghalt. A törvényszék orvosai, ahol a bűnpert folyamatba tették, úgy nyilatkoztak, hogy az elhunyt halálát fulladás okozta és a mérgezés nem állapítható meg. A betegnek gyomor- és bélhurutja volt. Az országos vegyész megvizsgálván a holttestet, a test beleiben arzenikumra akadt. Erre újra megvizsgálták a törvényszéki orvosok a holttestet és kimondták, hogy tényleg arzenikum mérgezés fogott meg és a talált mérgező anyag arzenikum volt a halál előidézőjére. A betegségtől, amely mellhártyalob volt, nem halt volna meg a beteg. Az igazságügyi orvosi tanács arzenikumnak megfelelő arzenulfidot állapított meg és föltétlenül a mérgező tulajdonította a bekövetkezett halált. A törvényszék, bár semmi alapos bizonyíték nem volt az asszony ellen, tizenöt évre ítélte gyilkosság miatt a vádlottat és a szegedi kir. tábla megerősítette ezt az ítéletet. A kir. kuria egész nap tárgyaita a kiválóan érdekes bűnügyet Czorda Bódog elnöklése alatt és Szeghő bíró referálása alapján és arra a meggyőződésre jutott, hogy a gyanúsított asszony ártatlan, mert egyáltalában semmi pozitív bizonyíték nincs a mérgezésre. Az ítélet ezért teljesen fölmentő volt.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Gullay Julia halálával megüresedett *ovónői állásra Várad* Gizella okl. ovónőt nevezte ki Lőcséről.

— **Tűzoltó bál.** Mint értesülünk, az önk. tűzoltó egyesület parancsnoksága azon fáradozik, hogy a jövő hónapban saját pénztára javára táncmulatságot rendez.

— **Felmentő ítélet.** A szegedi kir. törvényszék a napokban ítélezett Maszlag János és fia csongrádi lakosok fölött, akik május hó 22-dikén Kalmár Lajos volt bokrosi mezőrt agyonverték. Maszlag Jánost a gyilkosság alól teljesen felmentette, fiát azonban vétkesnek találván, 3 évi börtönrre ítélte el.

— **Szerencsétlenség.** F. hó 4-én a vasút melletti iskolánál végzetes szerencsétlenség történt. Gyovai Ráfa István Rókus nevű 8 éves gyermeke kiment a kocsis utra, várva édes atyját a városból. A fiú itt elaludt s a mint a szénával megrakott terhes kocsi kifelé haladt, keresztül ment rajta. Azonnal a városba hozták az összetört gyermeket, de az orvosi tudomány is alig segíthet rajta.

— **Kucsera Ferenc** volt pénztárnokot, Gillingert Lajos volt adószedőt és Molecz Nándort a 48-as párt részéről most is éri a szemrehányás azért, miért nem esküdtek fel a pártnak, mely esetben bizonyosan megmaradtak volna állásukban; amennyire elítélendő, ha egy község ügyeinek vezérletét magához ragadó párt, rideg párt-czélak alá rendeli a község legvitálisabb ügyeit, ép oly lélekemelő tudunk, hogy táborunkban oly kiváló férfiakat tisztelhetünk, kik szegénységük daczára, inkább existenciájukról mint becsületükről mondanak le.

— **Hegyi** a községi tisztújításról felvett jegyzőkönyvet nem írta alá, mert abban feljegyzést nyert azon fülsiketítő zaj is, melyet ő inscenizozott; — a Tiszavidék mult heti számában még fennen dicsekedett, a terrorizálás legundokabb nemeivel, most úgy látszik mégis csak elszégyelli már magát.

— **Beismerésben.** Hogy mily nagy-mérvű volt a lefolyt községi tisztújításnál az igazgatás s hogy tombolt ezek után az a bizonyos népharag, nem akarunk helyi lapársunk mult számában megjelent több e nemű soraira mutatni, csupán Sima Ferenc lapjából veszünk pár sort át, melyekből a beismerés fényesen kitűnik. Így: — »Hasztalan hoztad a zsandárt ide, kutya, széttépünk mindenkit, ki a nép jogát el akarja sikkasztani.« — »Csak egy intés kellett volna a népnek, kő-kövön nem marad, s halál fia mindenki, a ki a nép jogával, elszántságával paczkázn mer.« — — Igazán kedélyes tisztújítás volt, az bizonyos.

— **Elintézés alatt.** Polgári leányiskolánk ügye még e hó folyamán végleges elintézést nyer. Az iratokat most küldték le a tanfelügyelőséghez némi kiegészítés végett.

— **Lovagias bíró.** Községünk (fő-) bírájáról, L. Tóth Istvánról azt beszéljük névelők és írja egy-két budapesti lap, hogy Nadnay Andor dr. főispántól fegyveres elégtételt kért, szóval párbajozni akar. Nem tudjuk, hogy mennyiben igaz eme híresztelés, de nevétségesnek elég nevétséges, mikor községünk nagy szülőtte, a bíró úr, párosviaskodásra hívja saját főispánját. Mióta azonban ő és társai Csongrádon oly gyönyörűségeken alakították a közvéleményt (!), hitelt kell adnunk minden legkisebb híreknek, ha még olyan vitéz is a hőse, mint a milyen a tisztelt (fő-) bíró úr!

— **Friss gyümölcskiállítás.** Folyó évi szeptember hó 1—10-ig tartó időközben Szegeden az országos mezőgazdasági kiállítás keretében friss gyümölcskiállítást is rendeznek. A cél- elsősorban a kereskedelmi jelentőségű gyümölcs fajtak bemutatása. E célra díszesen berendezett fedett csarnok áll rendelkezésre, melynek előterét egy virágos-kertté alakított 3000 □ méternyi park részlet képezi. Ezen a területen külön kis csarnokokat emelnek a szeszes italoknak, a gyümölcs és zöldség konzerveknek; lesz külön borkóstoló s virágkötészeti pavillon, ahol a közönség előtt a virágkötészet módjait izléses kivitelben fogják bemutatni. Hogy a friss gyümölcs leghelyesebb csomagolási módjait agyalási versenyt is tartanak, pénzdíjakkal egybekötve. A kiállító arany, ezüst és bronz érmeket nyerhetnek. Bejelentések most már csak korlátolt számban fogadtnak el, czél szerű tehát, ha az érdeklődők mielőbb Buday Barna csoport-biztoshoz fordulnak, (Budapest IX, Üllői ut köztelek) ahonnan a kiállítás díjazási tervzetét s pontos tervrajzát is beszerezhetik.

A. Debreceni Kereskedelmi Akadémia női tanfolyamára oly leány-növendékek iratkozhatnak be, kik a felsőbb leányiskola vagy polgári iskola IV. osztályát, illetve a felső népiskolát elvégezték, esetleg ilyen bizonyítvány hiányában a fölvételi vizsgálatot sikeresen megállják. Egész évi tandíj 50 frt, beiratási díj 3 frt. Az iskolai bizonyítvány és beiratási díj beküldése mellett előleges jelentkezéseket elfogad julius hó 15-ikéig az igazgatóság. Az érdeklődők figyelmébe ajánljuk azon megjegyzéssel, hogy a szeptember elsején kezdődő tanfolyamra csak korlátolt számmal (30) vesznek föl növendéket.

IRODALOM.

A legolcsóbb politikai napilap a »Reggeli Ujság«, mely naponta 8 oldal terjedelemben jelenik meg és ára (vidékre küldve): 1. hónapra 1 korona, 3 hónapra 3 korona. A »Reggeli Ujság« politikai értesülései a legjobb forrásból származnak, táviratai a legjobbak, napírhírei a legfrisebbek. Kitűnő regény- és érdekes tárcákat közöl és egyéb rovatai is érdekesen vannak megszerkesztve. A »Reggeli Ujság« előfizetői ingyen kapják a »Magyar Nép« című képes hetilapot. A »Reggeli Ujság« főczélja az, hogy magyar család anyagi érdekeit és megélhetését mindenképen előmozdítsa. Hogy ezt a czélját gyakorlati uton mozdítsa elő, egy nagyszabású fogyasztási cikkeket szállító vállalatot alapított. Budapesten József-körút 19. szám alatti helyiségében óriási raktárakat rendezett be. Első kézből, nagyban vásárolja a fogyasztási cikkeket és csak elsőrendű, primissima árut ad el olcsóbban, mint bármely más fővárosi kereskedő. A »Reggeli Ujság« fogyasztási cikkeket szállító vállalatnál megrendelhető: mindenféle fűszer, kávé, tea, csokoládé, rizs, gyertya, szappan, keményítő, cognac, rum, likörök, hentesárúk, asztali és palaczk bor, sör palaczkokban, liszt, tészta, szén, sawanyuvíz, keserűvíz, gépolaj, kocsikenő, zsákok, ponyvák és minden egyéb háztartási és gazdasági cikkeket. Mindezekről részletes árjegyzéket minden kedden küld a »Reggeli Ujság« előfizetőinek, kívánatra azonban másnak

is ingyen és bérmentve. Csomagolást nem számít. Előfizetési pénzek a »Reggeli Ujság« kiadóhivatalába Budapest, József-körut 19. Megrendelések a »Reggeli Ujság« fogsztási vállalatához Budapest, József-körut 19. intézendők.

A Hét. Kiss József lapja immár huszadik kötetébe kezd. A kitűnő hetilap közelébb első jubileumát üli meg, egy oly jubileumot, amely a magyar irodalomnak is ünnept fogja jelenteni. Azok a formák, az az irány, az a szellem, melyet A Hét tíz esztendeje maga elé tűzött s minden egyes számában megragogytat, ma már szelíben-hosszában követőket és utánczókat teremtett, a nélkül, mint az rendszerint megtörténik, hogy a formát a megfelelő tartalom töltötte volna ki. A Hét nem is nehezelt érte, hogy annyi az utánczója, sőt jól esik neki, látván, hogy irányja oly népszerűvé és annyira keresetté lett. Ez az irány a szellemet, a tudást a gondolkozást, az aktuális társadalmi és politikai konzekvenciák kifejtését jelenti, mindezt könyü,

finom, de tartalmas formában, a mellett a szépirodalomnak és a költészetnek is tág teret biztosítván. Ehhez a kerethez legjelésebb íróink írják a képet. Kiss Józsefen, a kosorus költőn kívül Tóth Béla, Kóbor Tamás, Ambrus Zoltán, Ignóus, Heltai Jenő, Papp Dániel, Lovik Károly, Osváth Ernő, Szöllősy Zsigmond stb. A Hét belső munkatársai, akiken kívül azonban, ugy szólván az egész magyar irodalom java erői összeköttetésben vannak a neves hetilappal. Ennek köszönheti A Hét egyrészt nagy népszerűségét, másrészt azt a fontos jelentőséget, melyet minden politikai irodalmi, társadalmi és művészeti dologban minden szava jelent. A Hét kiadóhivatala (VII., Alsó-erdősor 3.) kívánatra szívesen küle mutatványszámot. Előfizetési díja fél-évre 5 forint.

Anyakönyvi bejegyzések.

1899. évi július 1-től július 8-ig.

Eljegyzés: Kupeczki Márton Baranyai

Erzsébetet, Szabó János Palásti Rózát.

Születések: Szőke Mária, Klein Julianna, Varga Dudás Lajos, Szlapák Julianna, Lantos Jánosnének halva szülött leánya, Horváth Jánosnének halva szülött fia, Kozma István, Pozsár Imre, Mócsár István, Donka Erzsébet, Hatvani Erzsébet, Varga Anna, Tösmagi Franczi, Deák Ferencz, Kókai Illés, Vincze János, Gutpintér Anna.

Halálozás: Lantos Jánosnének halva szülött leánya, Mizere Julianna 4 éves tüdőgyulladás, Horváth Jánosnének halva szülött fia, Kocsis Pál 2 hónapos bélhurút, Sziládi Mária Keller Antal Józsefné 32 éves gümőkór, Szántai István 9 éves agyhártyalob.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztők:

Sághy Mihály, Holló Adolf.

Kiadóaptulajdonos: **Weisz Márk.**

Homlokzat-festék-gyár
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120. sz. (saját házában)
Az aranyérmekkel kitüntetve.

Első cs. és kir. osztrák-magyar hízárólág szab.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kirt katonai intézések, vasutak, ipari, bányá- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tnlajdonosok szállítója.

E homlokzat-festékek, melyek mészből feloldhatók, száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól fellel szállítanak és ami a festék szürítettségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén használati utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek. 15-10

A Magyar Királyi

Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit ipari czélokra alkalmas „Compound“ locomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit gőzkukoriczamorzsolót. Stibor-féle körfürészett, „Millenium“ kaszáló- és aratógépeit; továbbá Sack-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

10-10

Képviselő: **Fischhof Mór Szeged.**

Gróf Schönborn Buchheim Ervin beregmezei uradalmából.

SZOLYVAI GYÓGYFORRÁS

Dr. KÉTLI, Dr. BÓKAI, Dr. WIDERHOFFER tanár urak és számos orvosi tekintélyek el ismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánljatik: köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál; czukorbetegség, hughyomok, epekő; a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomormegbetegedéseknél.

Kitűnő ízű ital, igen üdítő víz.

Gyomorbajok elleni specifeum.

A Luhi Erzsébet gyógyforrás.

A gyomor rendetlen működésénél, gyomorsav tulságos képződésénél, gyomorégés, büfögés, a gyomor elnyálkásodása, a gyomor és bél krónikus hurutja alkalmával kitűnően beválik; a torok, gége és hörgők idült hurutos állapotában sikerrel alkalmaztatik.

POLENAI GYÓGYFORRÁS.

Első rangú diätetikus víz; legüditőbb asztali víz. borral vegyítve kitűnő, tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer.

Ezen ásványvizek megrendelhetők: az uradalmi ásványvizek bérleti kezelőségénél Szolyván (Bereg megye) és minden ásványviz-kereskedésnél.

Prospektus és árjegyzék ingyen és bérmentve.

4-4

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fentartására legkitűnőbb, teljesen ártalmatlan, vegytiszta és zsírmentes készítmény a

Margit-Créme

Hatása meglepő.

Pár nap alatt szüntet sepiőt, májfoltot, pör-senést, pattanást, bőrrakát (mitesser és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhe-lyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczzint kölcsönöz.

Dr. Mosengeil és Metzger hirneves tanárok az arczon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kiválóan alkalmas a Margit-Créme. Ha az arczot naponként Margit-Crémmel masszozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arcztisztatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok himlőhe-lyek és egyéb rendellenességek, melyeket öregség, gondok, betegség stb okoztak.

Övszer a nap és szél befolyása ellen.

Nappal is használható. Nagy tégely 1 frt, kicsi

50 kr.

Margit hölgypor 50 kr. Margit szappan 35 kr.

Margit fogpép (Zahn pasta) 50 kr.

Rosetter hajregenerator az ősz hajnak eredeti szinét adja vissza 1 frt.

Hajszókító bármily haját aranyzókére fest 50 kr. és 1 frt.

Tanochinin pomade legjobb hajapoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus bajuszpedró délczeg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

FÖLDES KELEMEN.

Arad, Deák Ferencz-utca 12.

Bel- és külhoni gyógyszerési és hygienikus kü-lönlegességek, kötszerek, toilette cikkek raktára.

Telefon 111. szám.

Raktár minden gyógyszerárban.

3 frton felüli rendelmények bérmentve küldetnek.

4-10